

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Юлия Георгиева Добрева - зам.-ректор на ВУЗФ

(н.ст., име, презиме, фамилия – акад. дл. в научна организация)

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност ‘**доцент**’
на Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ)

По професионално направление **3.7 Администрация и управление (Управление и иновации в туризма)**

В конкурса за доцент, обявен в Държавен вестник, бр. 52 от 05.07.2022 г. и в интернет-страница на Висшето училище по застраховане и финанси, като кандидат участва **д-р Радостина Димитрова** от ВУЗФ.

1.Общо представяне на процедурата и кандидата

Със заповед № 369 от 10.11.2022г. на Ректора на Висшето училище по застраховане и финанси съм определена за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност доцент във ВУЗФ по професионално направление **3.7 Администрация и управление (Управление и иновации в туризма)**.

За участие в обявения конкурс са получени документи от единствен кандидат:

Д-р Радостина Димитрова - научен секретар и асистент във ВУЗФ

Представеният от д-р Раодистна Димитрова комплект материали на хартиен/електорнен носител напълно съответствие на Правилника за развитие на академичния състав на ВУЗФ и включва всички необходими документи.

След обстоен преглед на предоставената документация потвърждавам, че тя е в пълно съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за прилагането му. От представената справка за изпълнение на националните минимални изисквания (наукометрия) е налице изпълняемост на критериите.

Кандидатът д-р Радостина Димитрова е приложила 2 монографии (едната от които е хабилитационен труд по темата на конкурса), 1 книга на базата на дисертация за придобиване на ОНС “доктор”, както и 5 статии в научно рецензирани издания - общо 225 точки от секция Г (от мин. необходимите 200).

Представена е и справка за цитиранията, от която се потвърждават 8 цитирания, 4 от които в книги или 60 т. от необходими мин.50.

Представени са и документи (във вид на служебни бележки) за участие в научно-изследователски проекти, както и справка за учебна натовареност

2. Обща характеристика на дейността на кандидата/-ите

Видно от представените документи, д-р Димитрова води лекции и упражнения по 6 дисциплини във ВУЗФ, от които 4 са на английски език: Marketing Management, International Marketing, Marketing Research, Business Innovations, Иновации и предприемачество в бизнеса, Бранд мениджмънт. Участвала е активно и в редица научно-изследователски задачи към Лабораторията за научно-приложни изследвания (ЛНПИ) на ВУЗФ.

По отношение на научно-изследователската работа на д-р Радост Димитрова, мога да открия следното:

1. Хабилизационния труд **“Кризисен мениджмънт в туризма в условията на Ковид-19** представлява много интересен анализ на актуална проблематика - как предприятията да се справят в условията на кризи, характерни за 21 век. Монографията е фокусирана от ефекта на пандемията от Ковид -19, но сходни кризи биха могли да се предизвикат и от други проблеми с глобален отзвук - промените в климата, бежанските вълни, военни конфликти, кризи за храна и достъп до енергийни ресурси и др. Изследваният от д-р Димитрова модел е универсален и неговата приложимост би могла да намери много широкоспектърна реализация. Монографията разглежда как появата и развитието на международната здравна криза Ковид-19 оказва влияние върху туристическата индустрия. Възникването на международни кризи влошава като цяло икономическата обстановка и прави все по-трудно вземането на решения относно начините за излизане от тях. Това включва полезни практики за управление на дейността в условията на извънредна обстановка, както и стратегии, предназначени за смекчаване на отрицателните икономически въздействия. Основен принос на автора е емпиричното изследване, в който д-р Димитрова предлага авторски модел за кризисен мениджмънт, който да бъде приложен в дейността на туристическите организации. Емпирично изследване добавя висока стойност на труда и дава възможност на автора да предложи конкретни препоръки, насочени към мениджърите на туристическите организации.

2. Монографията “**Управление на иновациите в туристическата индустрия в перспективата на 21 век**” е фокусирана върху актуална проблематика – приложимостта на иновациите за развитие на туризма в условията на 21 век. Динамиката на развитие на съвременните икономики в условията на една непрекъснато променяща се среда дават възможност за задълбочено и аналитично изследване на приноса на иновативните продукти за преодоляване на редица предизвикателства, пред които е поставен туристическия бизнес. Не на последно място, особено значима е и неговата роля за преодоляване на редица социални проблеми, предизвикани от регионални и глобални конфликти, пандемии, промени в климата и др. Авторът на монографията, д-р Радостина Димитрова, успешно е намерила начина да проследи иновациите в туристическата индустрия, както и възможностите за тяхното ефективно управление.

Първа глава съдържа теоретичен обзор на иновациите и иновативните бизнес идеи в туристическата индустрия. Втора глава има практико-приложен характер и разглежда управлението на иновациите в три подсектора на туризма – хотелиерство, туроператорска и турагентска дейност и туристическите дестинации.

Авторът откроява, че иновациите следва да се разглеждат в контекста на основните политически, икономически, социо-културни, технологични и екологични изменения, като посочва, че всички те са предпоставка за развитие на новости и подобрения в индустрията. Обектът на изследването са иновациите в туризма, а предметът на изследването са възможностите за тяхното ефективно управление в условията на динамично развиваща се туристическа индустрия през 21 век.

3. Приносите в изследванията се открояват в следните основни направления:

- разглеждане на теоретичната основа и определяне същността, характеристиките и източниците на иновации в туризма;
- изследване на иновативни бизнес идеи и водещи тенденции в туристическата индустрия в перспективата на XXI век;
- анализ и оценка на възможностите за ефективно управление на иновациите в различни ключови подсектори на туризма;
- разработване на универсално приложим модел за управление на иновациите в туристическите организации.
- разработване на универсално приложим модел за кризисен мениджмънт (на примера на туристическата индустрия)

3. Критични забележки и препоръки

Нямам критични бележки. Препоръчвам на автора да продължи изследванията си в областта на иновациите и кризисния мениджмънт в други сектори на икономиката, като се фокусира върху тяхната икономическа, социална и екологична значимост.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от **д-р Радостина Димитрова** отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ВУЗФ.

Кандидатът в конкурса е представил достатъчен брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС 'доктор'. В работите на кандидата има оригинални научни и приложни приноси. Теоретичните разработки имат практическа приложимост, като част от тях са пряко ориентирани към учебната работа.

Научната и преподавателската квалификация на **д-р Радостина Димитрова** е несъмнена. Постигнатите от нея резултати в учебната и научно-изследователската дейност, напълно съответстват на Правилника на ВУЗФ за приложение на ЗРАСРБ.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята положителна оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Академичния съвет за избор на **д-р Радостина Димитрова** на академичната длъжност 'доцент' във ВУЗФ по професионално направление **3.7 Администрация и управление (Управление и иновации в туризма)**

14.11.2022 г.

Изготвил становището: .....

проф. д-р Юлия Добрева